

מבצע "חרבות ברזל" – מגמות ברשתות החברתיות במזרח ירושלים

עדכון יומי – 26 באוקטובר 2023

-פנימי-

טענות ל"רדיפה של אסירים משוחררים"

- על רקע הטענות לעלייה בכמות הריסות הבתים והמבנים במזרח ירושלים, ביום רביעי [25.10] נטען ברשתות כי "כחלק ממדיניות הסלמה חדשה - הכיבוש מוסר צווי הריסה לבתיים של אסירים ירושלמים משוחררים". עורך הדין חמזה קטינה הסביר כי "לאחר מערכת מבול אל-אקצא, כוחות הכיבוש מנסים לייצר מדיניות חדשה ביחס לאסירים ופעילים", ותיאר כיצד הכוחות "פלושו לבתים של אסירים משוחררים בעיר העתיקה ומדדו אותם [לקראת הריסה]". נאסר קוס, אביו של אסיר משוחרר ואסיר לשעבר בעצמו, סיפר כי "כוחות הכיבוש, בליווי גורמים מהשב"כ וצוותי העירייה, פלושו אל הבית ללא אזהרה".
- מלבד ה"רדיפה" אחר אסירים משוחררים, מתוארים ברשת מקרים של "התגרות והתעללות מכוונת בצעירי העיר העתיקה", וסופר על צעיר מבאב א-חוסה ששוטרים "שללו את רישום האופנוע שלו ללא הצדקה חוקית והורידו אותו מהכביש".

תיאור "מדיניות הנקמה של הכיבוש" נגד צעירי מזרח העיר

- בתקשורת נפוצו פרסומים אודות הצעירים עומראן עקה ולית' ע'ית', אשר "הותקפו על ידי חיילי הכיבוש לאחר שנעצרו מירושלים", וביום חמישי [26.10] הופצה תמונותיהם ברשתות החברתיות. על פי הכתוב, התמונות האלה הם ההוכחה ל"אור הירוק שניתן לסוהרים ולחיילים להתעלל באסירים ועצורים", לצד דבריהם של עצורים שכבר שוחררו וסיפרו על המצב בבתי המעצר. "מאז ה-7 באוקטובר האסירים חיים ללא חשמל, הבגדים, המזון, הרכוש והתמונות של יקיריהם נהרסו", תיאר אחד מהם, "לא נותנים לנו לעשות כביסה, ומגישים קערת גבינה אחת לעשרה אנשים עבור כל היום [...]", כשאחד מהאסירים חיך קצת הכניסו אותו לבידוד של ארבעה ימים והכו אותו".

טענות להחרפת הצעדים של כוחות הביטחון נגד נשים מזרח ירושלמיות

- מבין המעצרים הרבים שבוצעו במזרח ירושלים, בלט מעצרה של הצעירה אליסאר אבו חסנה מביתה בשיח' ג'ראח, ביום רביעי [25.10] בלילה, בחשד להסתה ברשתות החברתיות, זאת לאחר שביממה האחרונה הוארך מעצרה של הפעילה ח'דיג'ה ח'וויס, השוהה במעצר לצד הפעילה הנאדי אל-חלוואני. בשל מעצריהן, ברשת כבר מתגלגל קמפיין על "הסלמה במעצרים של נשים", שלפי הטענה "נמצאות על הכוונת של רשויות הכיבוש".
- בנוסף, "גלי מעצרים" נוספים התקיימו לפי הנטען בעיסאווייה ובמ"פ שועפאט, שם התפתחו עימותים אלימים בין צעירי המ"פ לבין כוחות הביטחון תוך ירי של רימוני גז.

חיכוך בין יהודים וערבים בשכונות מזרח העיר

- אירוע חריג נרשם ביום רביעי [25.10] בלילה, אז דווח ברשתות כי תושבי שכונת א-סוואנה "הותקפו על ידי מתנחלים וחיילי הכיבוש", ופורסמו קריאות המבקשות סיוע מתושבים הנמצאים באזור. "מתנחלים תוקפים את א-סוואנה, בואו מהר!", נאמר בהקלטה שהופצה ברשת, "המתנחלים שוברים מכוניות - כולם להגיע לכאן!".
- בפוסט אחר, נכתב כי "מתנחל תושב ההתנחלות מעלה הזיתים, שהוקמה על אדמות ראס אל-עמוד, חסם בכוונה היום בבוקר [25.10] את התנועה ברחוב וגרם לפקק תנועה", לצד סרטון המתעד את הדברים, בו נראה גם "מספר דגלי ישראל הרב שהציב הכיבוש על גדרות ההתנחלות לאחר מערכת מבול אל-אקצא".

דיווחים ממסגד אל-אקצא הריק מאנשים

גם ביממה האחרונה פורסמו צילומים מ"רחבת אל-אקצא הריקה ממתפללים", והוסבר שנית על "ההגבלות שהטיל הכיבוש על תושבי מזרח ירושלים" בכל הנוגע לכניסה למתחם.

פאדי ג'עפר מקים אוהל לצד הריסות ביתו

כפי שדיווחנו אתמול, לאחר שביתו בג'בל מוכבר נהרס, החליט פאדי ג'עפר להקים אוהל בסמוך להריסות הבית ולגור בו יחד עם בני משפחתו. "אין לנו מקום אחר ללכת אליו, למרות שאנחנו מפחדים לישון באזור פתוח שיש בו כלבים - אבל אין לנו מה לעשות", סיפר ג'עפר, "אני לא הולך לצאת מפה, אני אחיה כאן ואמות כאן".

שאלות מבעלי אישורים לאיחוד משפחות

אחת השאלות שחוזרות על עצמן בפוסטים רבים היא סביב סוגיית אישור מעבר לצורך איחוד משפחות, וישנם כמות גדולה של גולשים וגולשות ששואלים האם ניתן לעבור במחסומים שבכניסה לעיר עם אישור מסוג זה. "האם [אנשים עם אישור] לאיחוד משפחות יכולים לצאת מרמאללה ולהכנס לירושלים דרך מחסום קלנדיה? או שזה קשה מדי", שאלה גולשת, ונענתה על ידי גולש ש"אפשר להיכנס [לירושלים] אבל לא לצאת ממנה" והוסיף כי זה מה שקרה לו. גולשת אחרת סיפרה כי היא שאלה את הפעילים באגודת סנט איב, מוסד קתולי הפועל בירושלים לטובת מיצוי זכויות, שהסבירו לה כי יש מעברים בהם ניתן לעבור וכאלה שלא.

קיים בלבול רב סביב סוגיית הכניסות והיציאות דרך המעברים בכניסה לעיר, וייתכן כי הנגשת המידע בנושא, בערבית, עשויה לסייע לתושבי העיר.

חזרה מסוימת של החיים למסלולם

"מי הלכה לעשות טסט בתקופה הזו ועברה? אני פוחדת לא לעבור אותו ושהטסטר יכשיל אותי בכוונה", שאלה גולשת באחת מקבוצות הפייסבוק של תושבי מזרח העיר, "זה לא הטסט הראשון שלי וגם לא השני, ואני ממש צריכה לעבור אותו". בתגובות, כתבו הגולשות שהן מכירות נשים שניגשו לטסט בימים האחרונים ועברו אותו, והסבירו לשואלת כי אין מה לדאוג. "הרחובות ריקים אז אפילו קל יותר לעבור טסט", ציינה אחת הגולשות, "הכי טוב שלא תפחדי ותהיי רגועה".

לאחרונה אנו עדים להתפוגגות מסוימת של החששות והפחדים שליוו את תושבי מזרח העיר בימים הראשונים למלחמה, וכיכר כי יותר תושבים מרגישים בטוחים לצאת מהבית ולנהל את חיי היום יום שלהם כבשגרה.